Ndërmarrjet e Huaja në Shqipëri 2018-2020

INSTAT

Dhjetor, 2021

Përmbajtja

Hyrje 3

A. Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta 4

Tab.1: Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta, 2018-2020 4

Fig.1 Struktura e ndërmarrjeve të huaja e të përbashkëta sipas rajoneve, 2020 4

Tab. 2 Ndërmarrje të huaja dhe të përbashkëta sipas shteteve, 2018-2020 5

Tab. 3 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas pronësisë dhe rajoneve,2018-2020 5

Tab. 4 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas aktiviteti ekonomik dhe rajoneve, 2018-2020 7

Tab. 5 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2018-2020 6

B. Treguesit kryesorë ekonomikë të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta 8

Fig.2: Përqindja e treguesve kryesorë në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët ndaj ndërmarrjeve shqiptare, 2018-2020 7

Tab. 6: Struktura e treguesve kryesorë në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët sipas shteteve, 2018-2020 8

Fig. 3: Struktura e punësimit në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët 8

Fig.4: Struktura e shitjeve neto në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët 9

Tab. 7: Struktura e treguesve kryesorë sipas aktivitet ekonomik, 2018-2020 10

Tab. 8: Struktura e shitjeve për ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët sipas shteteve për çdo aktivitet ekonomik, 2020 11

Fig.5: Përqindja e treguesve kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2020 (%) 12

C. Investimet Direkte (ID) 14

Tab. 9: Investime Direkte, stoku sipas vendeve (mil Euro) 14

Tab. 10: Investime Direkte, fluksi sipas vendeve (mil Euro) 14

Tab.11: Invetime Direkte, stoku sipas aktiviteteve (mil Euro) 15

Tab. 12: Invetime Direkte, fluksi sipas aktiviteteve (mil Euro)) 15

D. Tregtia e Mallrave sipas Ndërmarrjeve 16

Tab. 13 Numri i ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta sipas vendeve, 2018-2020 15

Tab.14 Eksportet dhe importet e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta në totalin e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta, sipas vendeve, 2018-2020 16

Tab. 15 Struktura eksport / import e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta në totalin e ndërmarrjeve, 2018-2020. 17

Tab. 16 Struktura eksport / import e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta nga BE në totalin e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta, 2018-2020 17

Metodologjia 19

Hyrje

Publikimi “Ndërmarrjet e huaja në Shqipëri”, përfshin të dhëna për vitet referencë 2018-2020.

Botimi përbëhet nga katër kapituj.

Kapitulli i parë jep informacion mbi numrin e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta që operojnë në Shqipëri, të ndara sipas llojit të pronësisë, vendit të investitorit, aktivitetit kryesor ekonomik dhe madhësisë.

Kapitulli i dytë shpreh ndikimin e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta në treguesit e punësimit, shitjet neto dhe investimeve.

Kapitulli i tretë tregon lëvizjen e Investimeve Direkte (ID), Fluks dhe Stok, sipas vendeve dhe veprimtarive ekonomike.

Kapitulli i katërt përmban informacion mbi strukturën e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta dhe pesha e tyre në eksportet dhe importet në ekonominë e Shqipërisë.

Statistikat mbi ndërmarrjet private të huaja dhe të përbashkëta synojnë të monitorojnë situatën, strukturën, intensitetin e tregtisë dhe performancën e tyre brenda territorit shqiptar, për periudhën 2018-2020.

A. Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta

Në vitin 2020 ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta zënë 3,6% të ndërmarrjeve aktive që operojnë në territorin e Republikës së Shqipërisë (tab.1).

Tab. 1: Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta, 2018-2020

Gjendje në fund të vitit

Pronësia	Viti 2018		Viti 2019		Viti 2020	
	numër	%	numër	%	numër	%
Gjithsej	**162.835**	**100**	**162.342**	**100**	**166.386**	**100**
Shqiptare 100%	156.576	96,2	155.899	96,0	160.351	96,4
Të huaja e të përbashkëta	6.259	3,8	6.443	4,0	6.035	3,6
nga të cilat						
Të huaja 100%	4.109	2,5	4.269	2,6	4.433	2,7
Të përbashkëta (shqiptare+huaja)	2.150	1,3	2.174	1,3	1.602	1,0

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

Në vitin 2020 ndërmarrjet me origjinë nga shtetet e Bashkimit Evropian zënë mesatarisht 60,7 % të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta, ndërkohë shtetet e Ballkanit Perëndimor përfaqësojnë 8,9 % të këtyre ndërmarrjeve (tab.2).

Fig.1 Struktura e ndërmarrjeve të huaja e të përbashkëta sipas rajoneve, 2020

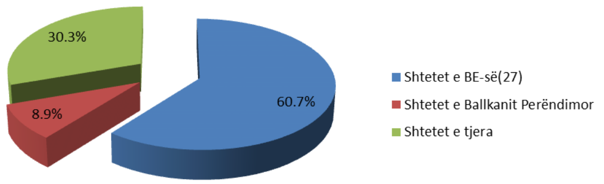

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

Tab. 2 Ndërmarrje të huaja dhe të përbashkëta sipas shteteve, 2018-2020

Gjendje në fund të vitit

	Ndërmarrjet e huaja e të përbashkëta	2018			2019			2020		
		Gjithsej	Të huaja 100%	Të huaja e të përbashkëta	Gjithsej	Të huaja 100%	Të huaja e të përbashkëta	Gjithsej	Të huaja 100%	Të huaja e të përbashkëta
Shtetet e BE (27)	**Gjithsej**	**6.259**	**4.109**	**2.150**	**6.443**	**4.269**	**2.174**	**6.035**	**4.433**	**1.602**
	Austria	57	32	25	59	40	19	79	60	19
	Gjermania	172	124	48	184	126	58	166	117	49
	Greqia	453	249	204	430	256	174	367	238	129
	Holanda	51	34	17	41	29	12	71	53	18
	Italia	2.853	1.821	1.032	3.011	2.058	953	2.553	1.911	642
	Spanja	24	15	9	24	15	9	16	10	6
	Të tjera BE	357	235	122	377	250	127	413	313	100
	Gjithsej shtetet e BE-së (27)	**3.967**	**2.510**	**1.457**	**4.126**	**2.774**	**1.352**	**3.665**	**2.702**	**963**
Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Bosnje Hercegovina	11	8	3	12	5	7	11	c	c
	Kosova	423	290	133	447	303	144	389	298	91
	Mali i Zi	23	17	6	29	22	7	21	15	6
	Maqedonia e Veriut	146	103	43	143	91	52	112	81	31
	Serbia	42	26	16	43	25	18	7	c	c
	Gjithsej shtetet e Balkanit	**645**	**444**	**201**	**674**	**446**	**228**	**540**	**406**	**134**
Shtetet e tjera	Mbretëria e Bashkuar	89	55	34	84	46	38	86	60	26
	Emiratet e Bashkuara Arabe	36	19	17	22	12	10	c	c	c
	Kanada	27	21	6	32	20	12	c	c	c
	Kina	77	59	18	91	67	24	62	48	14
	Shtetet e Bashkuara të Amerikës	113	72	41	135	80	55	120	73	47
	Turqia	374	242	132	385	253	132	357	277	80
	Zvicra	48	37	11	57	44	13	77	60	17
	Të tjera	883	650	233	837	527	310	1.098	781	317
	Gjithsej shtete të tjera	**1.647**	**1.155**	**492**	**1.643**	**1.049**	**594**	**1.830**	**1.325**	**505**

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

c) Detajimi i mëtejshëm cënon konfidencialitetin

Tab. 3 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas pronësisë dhe rajoneve

Gjendje në fund të vitit

Pronësia	2018				2019				2020			
	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera
Gjithsej	**6.259**	**3.967**	**645**	**1.647**	**6.443**	**4.126**	**674**	**1.643**	**6.035**	**3.665**	**540**	**1.830**
Të huaja 100%	4.109	2.510	444	1.155	4.269	2.774	446	1.049	4.433	2.702	406	1.325
Të përbashkëta (Shqiptarë + Të huaj)	2.150	1.457	201	492	2.174	1.352	228	594	1.602	963	134	505

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

Në ekonominë shqiptare, ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta nga Shtetet e Bashkimit Evropian janë mbizotëruese në aktivitetet: shërbime të tjera (24,0 %), tregti (13,8 %) dhe industri (10,8%),(tab.4).

Tab. 4 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas aktiviteti ekonomik dhe rajoneve, 2018-2020

Gjendje në fund të vitit

	Aktiviteti ekonomik	Gjithsej	Prodhuesit e të mirave	Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	Industria	Ndërtimi	Prodhuesit e shërbimeve	Tregtia	Transporti dhe magazinimi	Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	Informacioni dhe komunikacioni	Shërbime të tjera
2018	**Gjithsej**	**6.259**	**1.477**	**73**	**942**	**462**	**4.782**	**1.721**	**115**	**304**	**373**	**2.269**
	Shtetet e BE-së (27)	3.967	1.040	49	673	318	2.927	971	75	110	249	1.522
	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	645	143	6	90	47	502	245	18	94	29	116
	Shtetet e tjera	1.647	294	18	179	97	1.353	505	22	100	95	631
2019	**Gjithsej**	**6.443**	**1.468**	**75**	**923**	**470**	**4.975**	**1.720**	**116**	**325**	**397**	**2.417**
	Shtetet e BE-së (27)	4.126	1.005	45	672	288	3.121	959	69	121	283	1.689
	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	674	141	10	87	44	533	249	24	101	31	128
	Shtetet e tjera	1.643	322	20	164	138	1.321	512	23	103	83	600
2020	**Gjithsej**	**6.035**	**1.500**	**65**	**896**	**539**	**4.535**	**1.539**	**116**	**257**	**431**	**2.192**
	Shtetet e BE-së (27)	3.665	940	40	653	247	2.725	834	70	85	286	1.450
	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	540	102	7	60	35	438	214	19	68	38	99
	Shtetet e tjera	1.830	458	18	183	257	1.372	491	27	104	107	643

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

Gjatë vitit 2020, ndërmarrjet nga vendet e BE-së me 1-9 të punësuar mbulojnë 81,1 % të të gjitha ndërmarrjeve të BE-së, ndërkohë ndërmarrjet me 250+ të punësuar mbulojnë 1,4 %, (tab. 5).

Tab. 5 Ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2018-2020

Gjendje në fund të vitit

Madhësia sipas të punësuarve	2018				2019				2020			
	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera	Gjithsej	Shtetet e BE-së (27)	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Shtetet e tjera
Gjithsej	**6.259**	**3.967**	**645**	**1.647**	**6.443**	**4.126**	**674**	**1.643**	**6.035**	**3.665**	**540**	**1.830**
01-09	5.499	3.412	610	1.477	5.565	3.502	617	1.446	4.974	2.973	472	1.529
10-49	504	356	30	118	542	359	43	140	720	447	54	219
50-249	198	154	5	39	267	210	c	c	272	192	c	c
250+	58	45		13	69	55	c	c	69	53	c	c

Burimi: INSTAT, Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve

c) Detajimi i mëtejshëm cënon konfidencialitetin

B. Treguesit kryesorë ekonomikë të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta[1]

Në vitin 2020, ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta kanë realizuar 16,4 % të punësimit gjithsej dhe 22,6 % të shitjeve neto (fig. 2).

Fig.2: Përqindja e treguesve kryesorë në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët ndaj ndërmarrjeve shqiptare, 2018-2020

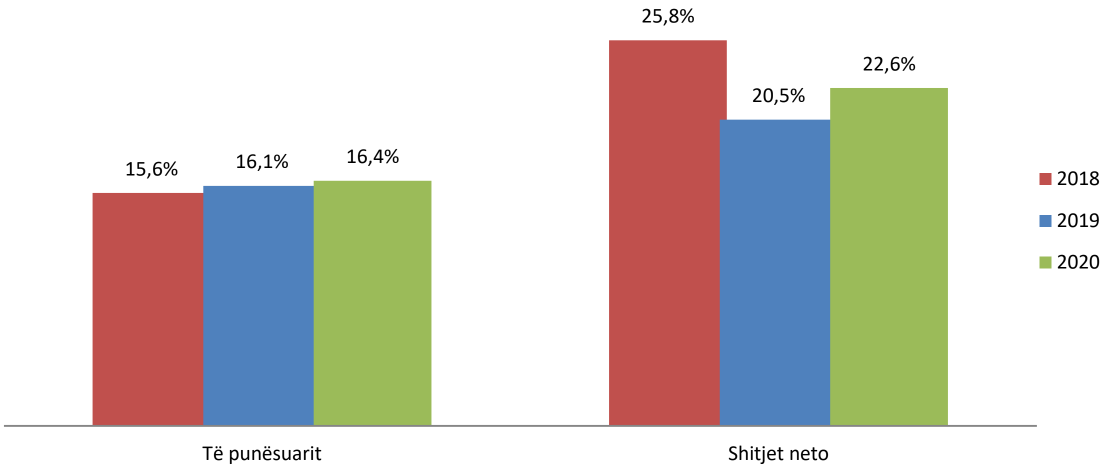

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Në vitin 2020, nga vendet e Bashkimit Evropian, Italia zuri 48,0 % të punësimit dhe 21,2 % të shitjeve neto. Në vendet e Ballkanit Perëndimor, Kosova mbuloi 2,9 % të punësimit dhe 3,5 % të shitjeve neto gjatë të njëjtës periudhë kohore (tab.6).

[1] Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve përfshin të gjitha format legale të ndërmarrjeve aktive që prodhojnë të mira e shërbime për treg por përjashton nga studimi aktivitetet e bujqësisë, pyjeve dhe peshkimit, aktivitetet financiare dhe të sigurimit, administrimi publik dhe i mbrojtjes; sigurimi social i detyrueshëm si edhe aktivitetet e organizatave ndërkombëtare.

Tab. 6:Struktura e treguesve kryesorë në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët sipas shteteve, 2018-2020

%

	Ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët	Të punësuarit			Shitjet neto		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
Shtetet e BE-së (27)	Austria	0,9	1,0	2,5	1,2	2,2	5,7
	Gjermania	4,0	4,7	4,5	6,1	6,9	2,7
	Holanda	3,3	1,3	4,9	2,3	1,8	8,6
	Greqia	10,2	7,6	6,1	10,3	7,0	5,3
	Italia	50,4	53,3	48,0	27,3	24,6	21,2
	Shtete të tjera të BE-së	7,6	8,2	11,7	15,2	14,5	23,9
	Gjithsej Shtetet e BE-së (27)	**76,3**	**76,1**	**77,8**	**62,4**	**57,0**	**67,4**
Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Bosnja & Hercegovina	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
	Serbia	0,5	0,5	0,0	1,0	1,0	0,1
	Kosova	2,8	3,3	2,9	4,5	3,2	3,5
	Mali i Zi	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
	Maqedonia e Veriut	0,9	0,7	0,9	1,9	1,1	1,1
	Shtetet e Ballkanit Perëndimor	**4,2**	**4,9**	**4,2**	**7,5**	**5,7**	**5,1**
Shtete të tjera	Mbretëria e Bashkuar	0,5	0,4	1,0	1,0	0,5	0,7
	Emiratet e Bashkuara Arabe	1,4	0,4	0,0	1,1	0,9	0,0
	Kanada	0,5	0,3	0,2	0,5	0,4	0,1
	Kina	1,6	1,3	0,8	6,1	7,4	3,3
	Sh.B.A	0,4	1,0	1,1	1,0	1,7	0,8
	Turqi	8,2	9,5	6,9	10,9	15,2	12,1
	Zvicër	1,9	1,9	1,9	2,7	3,4	3,4
	Shtete të tjera	5,1	4,2	6,0	6,8	7,8	7,2
	Shtete të tjera gjithsej	**19,5**	**19,0**	**18,0**	**30,1**	**37,3**	**27,5**

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Vendet e BE-së përfaqësojnë pjesën më të madhe të punësimit në ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta. Në vitin 2020 këto vende kanë zënë 77,8 % të punësimit gjithsej (fig 3).

Fig. 3: Struktura e punësimit në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët

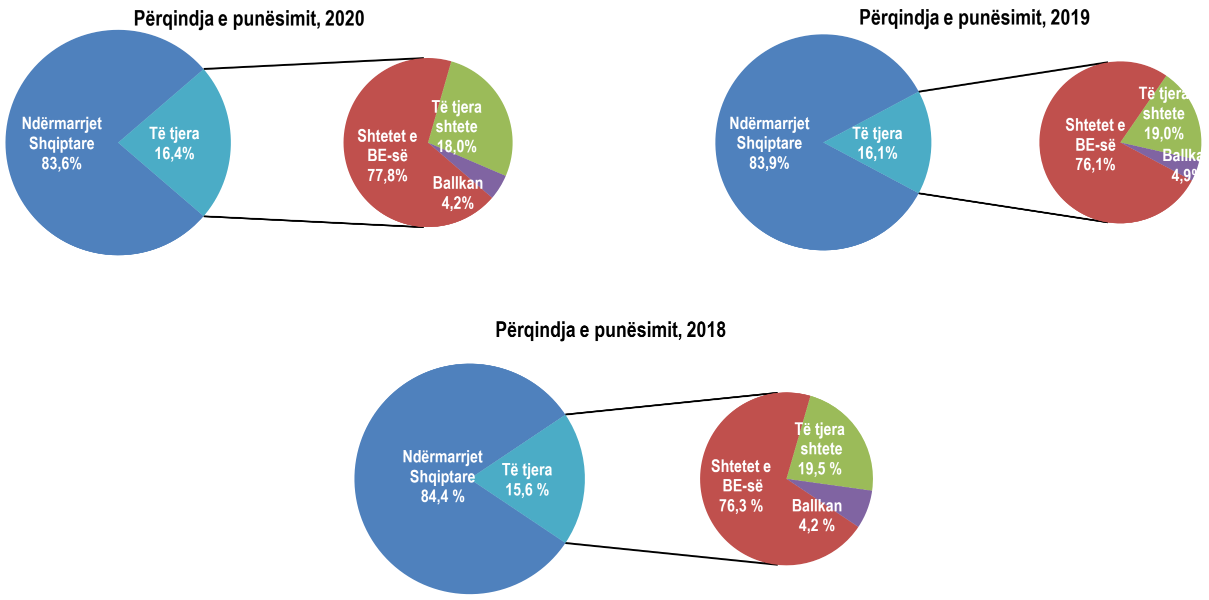

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Përsa i përket shitjeve neto, situata duket e ngjashme me atë të punësimit. Vendet e BE-së kanë pjesën më të madhe të shitjeve neto në ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta me 67,4 % (fig.4).

Fig.4: Struktura e shitjeve neto në ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët

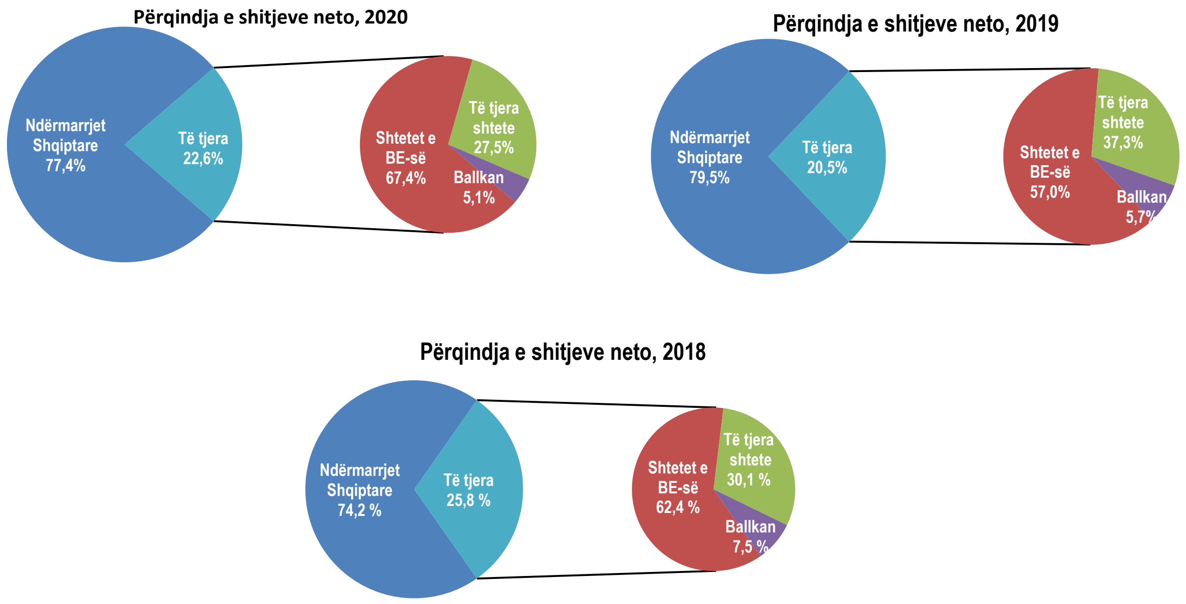

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Për treguesin e punësimit përqindja më e lartë e ndërmarrjeve me pronësi të huaj dhe të përbashkët për vitin 2020 është në sektorin e Industrisë përpunuese me 38,9 % (tab.7).

Për treguesin e shitjeve përqindja më e lartë e ndërmarrjeve me pronësi të huaj dhe të përbashkët për vitin 2020 është në sektorin e Tregtisë me 30,0 % (tab.7).

Tab.7: Struktura e treguesve kryesorë sipas aktivitet ekonomik, 2018-2020

%

Viti	Treguesit	Aktiviteti ekonomik	Industri nxjerrëse	Industri përpunuese	Energji Elektrike dhe Ujë	Ndërtim	Tregti	Akomodim dhe Restorante	Transport Komunika-cion	Shërbime të tjera
		NVE Rev.2	05-09	10-32	35-39	41-43	45; 46; 47	55; 56	49-53; 58-63	33; 68-82; 85-96 Përj. 94
2018	Të punësuarit		2,0	41,7	1,1	4,7	10,2	1,7	8,0	30,6
	Shitjet neto		6,0	17,0	6,7	12,8	24,5	2,0	11,5	19,5
2019	Të punësuarit		2,5	39,0	1,5	4,4	11,0	2,9	7,1	31,6
	Shitjet neto		9,8	19,5	5,5	9,5	21,7	1,0	13,5	19,6
2020	Të punësuarit		2,3	38,9	1,5	4,3	10,4	2,3	7,8	32,6
	Shitjet neto		5,3	20,3	4,3	8,6	30,0	0,6	11,6	19,3

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Në tabelën 8 paraqitet struktura e shitjeve neto të realizuara nga ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta gjatë vitit 2020, sipas vendeve kryesore në çdo aktivitet ekonomik.

Në sektorin e Industrisë nxjerrëse, pjesa më e madhe e shitjeve neto realizohet nga ndërmarrjet e zotëruara nga grupi i Shteteve të tjera (82,9 %) ku Kina është vendi dominues me 59,2 %. Në sektorët e tjerë, pjesa më e madhe e shitjeve neto u realizua nga shtetet e BE-së; Industri përpunuese (61,0 %), Energji Elektrike & Ujë (73,3 %), Ndërtim (70,6 %), Tregti (70,8 %), Transport & Komunikacion (65,8 %) dhe Shërbime të tjera (81,9 %).

Në grupin e vendeve të BE-së, Italia dominon në sektorin e Industrisë përpunuese (35,4 %), Ndërtim (20,5 %), Akomodimi dhe restorante (11,8 %) dhe Shërbimet të tjera (28,1 %).

Tab. 8: Struktura e shitjeve për ndërmarrjet me pronësi të huaj dhe të përbashkët sipas shteteve për çdo aktivitet ekonomik, 2020

%

Rajonet	Aktivitetet Ekonomike	Industri nxjerrëse	Industri përpunuese	Energji Elektrike & Ujë	Ndërtim	Tregti	Akomodim & Restorante	Transport & Komunikacion	Shërbime të tjera
	NveRev.2	05-09	10-32	35-39	41-43	45; 46; 47	55; 56	49-53; 58-63	33; 68-82; 85-96 excl 94
Shtetet e BE-së (27)	Austria	0,0	0,5	8,7	17,6	4,2	17,9	2,2	10,8
	Gjermania	0,0	0,8	0,3	2,6	4,2	1,8	4,3	2,7
	Hollanda	12,0	0,8	21,7	0,2	7,1	0,0	25,1	9,4
	Greqia	1,0	4,1	3,7	11,1	6,6	0,0	1,7	5,7
	Italia	1,1	35,4	16,7	20,5	15,8	11,8	10,5	28,1
	Shtete të tjera të BE-së	2,8	19,4	22,2	18,6	32,9	0,5	22,0	25,1
	Gjithsej Shtetet e BE-së (27)	**16,8**	**61,0**	**73,3**	**70,6**	**70,8**	**32,1**	**65,8**	**81,9**
Shtetet e Ballkanit Perëndimor	Bosnja & Hercegovina	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,5	0,0	0,0
	Serbia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
	Kosova	0,0	0,1	0,0	5,0	8,1	17,7	0,9	2,2
	Mali i Zi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,7	0,0	0,4
	Maqedonia e Veriut	0,2	0,4	0,0	0,3	1,8	0,0	3,0	0,6
	Shtetet e Ball. Perëndimor	**0,2**	**0,5**	**0,0**	**5,3**	**11,0**	**24,0**	**3,9**	**3,2**
Shtete të tjera	Mbretëria e Bashkuar	0,0	0,2	4,9	0,1	0,2	8,1	0,6	1,3
	Emiratet e Bashkuara Arabe	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	Kanada	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,1
	Kina	59,2	0,0	0,0	1,0	0,1	0,0	0,0	0,0
	Sh B A	1,3	0,0	0,0	0,4	0,8	2,2	0,1	2,4
	Turqi	20,3	25,9	19,0	7,9	5,1	9,1	18,0	3,1
	Zvicër	0,9	0,4	1,4	0,0	7,5	0,0	1,7	3,8
	Shtete të tjera	1,1	12,0	1,5	14,6	4,5	24,4	9,1	4,1
	Shtete të tjera gjithsej	**82,9**	**38,5**	**26,7**	**24,1**	**18,3**	**43,9**	**30,3**	**14,9**

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

Gjatë vitit 2020, ndërmarrjet me 250 dhe më shumë të punësuar kanë zënë 35,7 % të të punësuarve gjithsej si dhe kanë realizuar pjesën më të madhe të shitjeve neto me 32,4 % (fig 5).

Fig.5:Treguesit kryesorë sipas madhësisë së ndërmarrjes, 2020 (%)

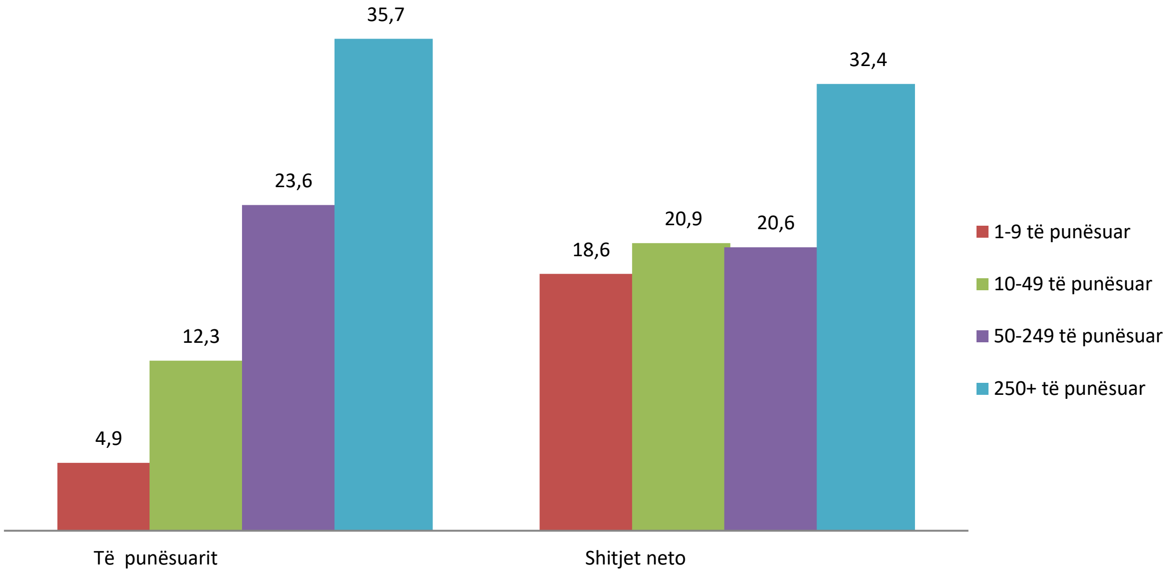

Burimi: INSTAT, Anketa Strukturore pranë Ndërmarrjeve

C. Investimet Direkte (ID)

Në fund të vitit 2020, vendet e BE-së përbënin pjesën më të madhe të stokut (54,4%), të dominuara nga Hollanda dhe Italia respektivisht me 16,3% dhe 10,2% (tab. 9).

Tab. 9: Investime Direkte, stoku sipas vendeve (mil Euro)

Investime Direkte	2018	2019	2020
Stoku gjithsej	**7.455,2**	**7.974,0**	**8.480,5**
BE-27	3.947,0	4.298,0	4.612,5
Austria	516,7	549,7	597,7
Gjermania	126,7	133,2	148,6
Greqia	1.071,6	474,2	460,9
Italia	690,9	753,2	864,8
Hollanda	1.017,0	1.209,3	1.383,8
Të Tjera EU	524,2	1.178,3	1.156,3
Mbretëria e Bashkuar	61,5	76,3	80,0
Zvicra	1.315,5	1.492,1	1.665,9
Kanada	1.000,6	1.114,9	1.118,6
SH B A	69,4	81,8	88,8
Të tjera	1.061,2	910,9	915,1

Burimi: Banka e Shqipërisë

Për vitin 2020, Hollanda dhe Zvicra kanë dominuar fluksin e investimeve direkte, respektivisht me 21,5% dhe 19,8%, por me një fluks në rënie krahasuar me vitin 2019 (tab.10).

Tab. 10: Investime Direkte, fluksi sipas vendeve (mil Euro)

Investime Direkte	2018	2019	2020
Fluksi gjithsej	**1.019,6**	**1.072,3**	**936,6**
BE-27	412,6	569,0	502,5
Austria	56,1	43,4	64,2
Gjermania	21,2	19,1	17,2
Greqia	- 27,8	- 9,2	22,6
Italia	52,9	118,8	129,9
Hollanda	169,8	260,4	201,0
Të Tjera EU	140,3	136,5	67,7
Mbretëria e Bashkuar	7,9	17,5	1,1
Zvicra	355,1	196,8	185,4
Kanada	83,4	156,5	58,0
SH B A	13,7	20,0	15,3
Të tjera	147,0	112,5	174,2

Burimi: Banka e Shqipërisë

Sektorët "Energjia elektrike, gazi dhe furnizimi me ujë" dhe "Industria nxjerrëse" vazhdojnë të përbëjnë vlerat më të larta të stokut edhe në fund të vitit 2020, përkatësisht me 30,3% dhe 14,5% (tab.11).

Tab.11: Invetime Direkte, stoku sipas aktiviteteve (mil Euro)

Investime Direkte	2018	2019	2020
Stoku gjithsej	**7.455,2**	**7.974,0**	**8.480,5**
B-Industria nxjerrëse	1.023,5	1.157,1	1.228,3
C-Industria përpunuese	661,7	666,0	719,4
(D+E)-Energjia elektrike, gazi, avulli, furnizimi me ujë, etj	2.051,1	2.364,8	2.565,4
J-Informacioni dhe komunikacioni	1.083,3	1.020,5	1.065,8
K- Aktivitete financiare dhe të sigurimit	1.072,3	1.063,2	1.113,4
Të tjera	1.563,2	1.702,6	1.788,3

Burimi: Banka e Shqipërisë

Sektorët "Energjia elektrike, gazi dhe furnizimi me ujë", "Industria nxjerrëse" dhe “Aktivitete financiare dhe të sigurimit”, përbënin vlerat më të larta të fluksit të ID gjatë vitit 2020, përkatësisht me 27,5%, 14.2% dhe 14,1%. (tab.12).

Tab. 12: Investime Direkte, fluksi sipas aktiviteteve (mil Euro)

Investime Direkte	2018	2019	2020
Fluksi gjithsej	**1.019,6**	**1.072,3**	**936,6**
B-Industria nxjerrëse	176,8	258,7	132,6
C-Industria përpunuese	34,0	43,4	87,4
(D+E)-Energjia elektrike, gazi, avulli, furnizimi me ujë, etj	454,0	333,9	258,0
J-Informacioni dhe komunikacioni	-66,1	12,1	66,1
K-Aktivitete financiare dhe të sigurimit	96,6	117,1	132,0
Të tjera	324,3	307,1	260,6

Burimi: Banka e Shqipërisë

D. Tregtia e Mallrave sipas Ndërmarrjeve

Në vitin 2020, numrin më të madh të ndërmarrjeve me pronësi të huaj dhe të përbashkët e zënë ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Italiane dhe Greke. Gjatë këtij viti numri ndërmarrjeve eksportuese me pronësi/bashkëpronësi Italiane është 356 dhe me pronësi/bashkëpronësi Greke është 69. Ndërkohë për importet e mallrave numri i ndërmarrjeve importuese me pronësi/bashkëpronësi Italiane është 555 dhe me pronësi/bashkëpronësi Greke është 136 (tab. 13).

Tab. 13: Numri i ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta sipas vendeve të pronësisë, 2018-2020

		Eksportet			Importet		
		2018	2019	2020	2018	2019	2020
Vendet e BE-së (27)	Austria	13	11	14	16	23	38
	Franca	11	15	15	19	23	23
	Gjermania	20	22	22	55	64	58
	Greqia	78	78	69	156	140	136
	Italia	338	383	356	613	634	555
	Hollanda	9	8	16	14	13	23
	Të tjera të BE-së	37	41	43	85	84	111
Vendet e Ballkanit Perëndimor	Bosnja dhe Hercegovina	c	c	-	c	5	5
	Kosova	34	43	37	97	110	107
	Maqedonia e Veriut	12	14	10	36	37	35
	Mali i Zi	c	c	-	5	c	c
	Serbia	4	3	c	22	17	c
Vendet e tjera	Mbretëria e Bashkuar	4	5	5	19	19	14
	Kanada	c	4	-	5	4	c
	Kina	7	7	7	23	35	27
	Zvicra	11	6	9	19	26	21
	Turqia	29	44	36	96	120	109
	Emiratet e Bashkuara Arabe	12	5	c	13	9	c
	SHBA	7	11	8	25	34	22
	Vendet e tjera	40	36	42	105	88	85

Burimi: INSTAT, Tregtia e Jashtme e Mallrave

Në vitin 2020, pjesën më të madhe të vlerës së eksporteve të mallrave të ndërmarrjeve me pronësi të huaj dhe të përbashkët e zënë ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Italiane me 46,5 %, ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Turke me 14,7 % dhe ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Kineze me 9,7 %. Referuar vlerës së importeve të mallrave për të njëjtën periudhë ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Italiane, gjithashtu zënë pjesën më të madhe të vlerës së importeve me 35,7 %, ndjekur nga ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Turqia me 14,4 % dhe ndërmarrjet me pronësi/bashkëpronësi Greke mesatarisht me 7,4 % (tab. 14).

Tab.14: Eksportet dhe importet e ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta gjithsej, sipas vendeve të pronësisë, 2018-2020

		2018	2019	2020	2018	2019	2020
Vendet e BE-së (27)	Austria	0,1	0,1	0,1	0,4	1,3	3,0
	Franca	1,7	3,1	3,8	2,2	3,1	2,3
	Gjermania	2,9	3,3	3,8	6,4	6,9	5,0
	Greqia	5,2	4,8	3,8	12,0	7,5	7,4
	Italia	47,1	48,7	46,5	41,2	41,7	35,7
	Hollanda	1,4	0,9	2,8	2,5	1,9	6,0
	Të tjera të BE-së	4,0	2,1	5,0	5,4	6,8	10,2
Vendet e Ballkanit Perëndimor	Bosnja dhe Hercegovina	c	c	-	c	0,4	0,4
	Kosova	4,2	1,7	2,2	2,8	1,3	2,8
	Maqedonia e Veriut	0,02	0,2	0,2	1,6	0,8	0,4
	Mali i Zi	c	c	-	0,04	c	c
	Serbia	0,01	0,02	c	1,5	0,9	c
Vendet e tjera	Mbretëria e Bashkuar	0,01	0,03	0,1	0,2	0,2	0,7
	Kanada	c	0,01	-	0,01	0,1	c
	Kina	13,5	14,4	9,7	3,2	5,3	1,4
	Liban	2,3	c	2,9	c	0,9	c
	Zvicra	0,1	2,2	c	3,1	1,0	4,8
	Turqia	12,5	14,5	14,7	12,5	15,4	14,4
	Emiratet e Bashkuara Arabe	2,5	0,1	c	0,9	0,8	c
	SHBA	0,1	0,5	0,6	1,0	0,5	0,3
	Vendet e tjera	2,2	1,0	3,8	2,1	3,2	4,3

Burimi: INSTAT, Tregtia e Jashtme e Mallrave

Në vitin 2020, eksportet e mallrave të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta përbëjnë 53,0 %, të eksporteve të mallrave gjithsej. Ndërkohë importet e mallrave të këtyre ndërmarrjeve përbëjnë 27,4 %, të importeve të mallrave gjithsej (tab. 15).

Tab. 15: Struktura eksporte / importe mallrash të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta në ndërmarrjet gjithsej, 2018-2020

%

Madhësia e ndërmarrjeve	Aktiviteti Ekonomik (NVE Rev.2)											
	2018				2019				2020			
		B-E	G			B-E	G			B-E	G	
	Gjithsej	Industri	Tregti	Të tjera	Gjithsej	Industri	Tregti	Të tjera	Gjithsej	Industri	Tregti	Të tjera
Eksportet												
Totali	**50,9**	**52,5**	**35,8**	**68,4**	**51,1**	**54,1**	**30,5**	**64,0**	**53,0**	**56,7**	**28,9**	**63,2**
1-9	53,2	66,3	46,0	38.0	43,6	46,4	41,6	46,4	41,8	45,9	41,3	29,0
10-49	37,0	26,8	42,3	79,1	37,5	34,0	32,9	64,6	41,4	41,6	25,1	72,3
50-249	39,8	41,8	c	c	45,2	47,9	c	c	50,7	55,2	c	c
250+	65,8	66,3	c	c	63,8	64,4	c	c	63,7	64,2	c	c
Importet												
Totali	**27,5**	**47,5**	**13,0**	**39,0**	**24,7**	**46,7**	**10,1**	**28,3**	**27,4**	**48,1**	**14,9**	**32,3**
1-9	17,3	37,4	13,2	20,0	21,1	58,9	12,7	22,0	17,1	36,3	12,8	21,3
10-49	20,9	51,2	11,9	32,0	11,4	23,4	7,7	19,6	19,9	29,9	16,3	22,6
50-249	24,7	34,1	c	c	24,4	44,1	c	c	28,4	47,6	c	c
250+	48,8	61,0	c	c	45,7	55,3	c	c	46,3	63,2	c	c

Burimi: INSTAT, Tregtia e Jashtme e Mallrave

Në vitin 2020, eksportet e mallrave të ndërmarrjeve me pronësi/bashkëpronësi nga vendet e BE-së zënë 65.7 %, të eksporteve të mallrave të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta. Ndërkohë importet e mallrave këtyre ndërmarrjeve përbëjnë 69.6 %, të importeve të mallrave të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta (tab. 16).

Tab. 16: Struktura eksporte / importe mallrash të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta nga vendet e BE-së në ndërmarrjet e huaja dhe të përbashkëta gjithsej, 2018-2020

%

Madhësia e ndërmarrjeve	Aktiviteti Ekonomik (NVE Rev.2)											
	2018				2019				2020			
		B-E	G			B-E	G			B-E	G	
	Totali	Industri	Tregti	Të tjera	Totali	Industri	Tregti	Të tjera	Totali	Industri	Tregti	Të tjera
Eksportet												
Gjithsej	**62,4**	**62,9**	**53,0**	**70,8**	**63,0**	**62,8**	**52,6**	**82,2**	**65,7**	**64,0**	**66,5**	**89,3**
1-9	90,1	95,0	86,8	73,4	74,8	68,5	78,0	76,8	79,4	86,5	75,4	80,5
10-49	50,2	64,1	23,4	70,2	59,9	71,2	25,5	82,4	77,0	73,7	77,5	85,4
50-249	76,8	77,5	c	c	90,5	92,2	c	c	81,8	84,7	c	c
250+	54,3	53,7	c	c	45,2	43,9	c	c	46,6	44,0	c	c
Importet												
Gjithsej	**66,8**	**63,6**	**64,3**	**85,4**	**69,3**	**68,7**	**68,0**	**76,2**	**69,6**	**68,6**	**68,2**	**79,9**
1-9	72,0	81,4	67,4	71,0	57,7	38,8	72,8	74,1	71,6	72,9	71,4	69,8
10-49	59,0	57,4	57,0	74,5	68,7	74,9	66,5	59,7	64,0	63,5	63,9	66,9
50-249	75,9	77,7	c	c	88,0	92,8	c	c	85,0	88,2	c	c
250+	62,4	56,1	c	c	58,6	56,3	c	c	57,9	52,9	c	c

Burimi: INSTAT, Tregtia e Jashtme e Mallrave

Metodologjia

INSTAT realizoi botimin e statistikave të ndërmarrjeve të huaja dhe të përbashkëta, në bashkëpunim me Bankën e Shqipërisë. Ky botim përmban statistika nga sektorë të ndryshëm të dy institucioneve.

Statistikat përfshijnë gjithë ndërmarrjet që prodhojnë të mira e shërbime në Shqipëri, për të gjitha format. Popullsia është bazuar në ndërmarrjet të cilat sipas regjistrit statistikorjanë aktive në dhjetor të vitit referues.Klasifikimi i ndërmarrjeve është bërë sipas Nomenklaturës së Veprimtarive Ekonomike, NVE Rev.2. Të dhënat i përkasin periudhës vjetore kalendarike.Viti fiskal korrespondon me vitin kalendarik. Klasifikimi i ndërmarrjeve sipas madhësisë është bërë sipas numrit të të punësuarve (matur si të punësuar me kohë të plotë).

Nga viti 2020, Mbretëria e Bashkuar nuk është më pjesë e Bashkimit Europian. Të dhënat në këtë botim e paraqesin Mbretërinë e Bashkuar si pjesë e shteteve të tjera në mënyrë që të ruhet seria kohore.

Për qëllime statistikore ndërmarrjet e vogla dhe të mesme do të trajtohen vetëm sipas numrit të të punësuarve (matur si të punësuar me kohë të plotë), të cilat klasifikohen si më poshtë:

- mikrondërmarrje: ndërmarrjet me 1 deri 9 të punësuar;
- ndërmarrje të vogla: ndërmarrjet me 10 deri 49 të punësuar;
- ndërmarrje të mesme: ndërmarrjet me 50 deri 249 të punësuar;
- ndërmarrje të mëdha: ndërmarrjet me 250 e më shumë të punësuar.

Për më shumë informacion metodologjik referohuni link-eve:

Regjistri Statistikor
http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%C3%ABrbimet/regjistri-statistikor-i-nd%C3%ABrmarrjeve/

Statistikat Strukturore të Ndërmarrjeve
http://www.instat.gov.al/al/temat/industria-tregtia-dhe-sh%C3%ABrbimet/statistikat-strukturore-t%C3%AB-nd%C3%ABrmarrjeve-ekonomike/

Banka e Shqipërisë
https://www.bankofalbania.org/Statistikat/Statistikat_e_Sektorit_te_Jashtem/Investimet_e_huaja_direkte/

Statistikat e Tregtisë së Jashtme
http://www.instat.gov.al/al/temat/tregtia-e-jashtme/tregtia-e-jashtme-e-mallrave/

Përkufizimet kryesore

Eksportet janë në përgjithësi mallra të destinuara tek një vend i tretë, të vendosura nën regjimin doganor, të përpunimit pasiv, të rieksportuara për t'ju nënshtruar përpunimit aktiv.

Importet janë në përgjithësi mallra që vijnë nga një vend i tretë dhe të vendosura direkt në magazinat e ruajtjes, nën procedurat doganore të lejimit për qarkullim të lirë, për përpunim aktiv ose për përpunim nën kontrollin doganor.

Investimet direkte përcaktohen si kategoria e investimeve ndërkombëtare të lidhura me një rezident në një ekonomi, i cili ka kontroll ose një shkallë të caktuar influence në menaxhimin e një ndërmarrjeje, e cila është rezidente në një ekonomi tjetër. Investimet direkte kërkojnë që investitori direkt duhet të ketë një pronësi 10% ose më shumë të aksioneve të zakonshme ose të fuqisë votuese në menaxhimin e një ndërmarrjeje.

Ndërmarrja është njësia më e vogël e kombinimit të njësisë legale me njësinë e prodhimit të produkteve ose shërbimeve e cila ka pavarësi në vendim-marrje, sidomos për përdorimin e burimeve të saj materiale e monetare. Një ndërmarrje mund të ushtrojë një ose disa aktivitete ekonomike.

Numri i të punësuarve përfshin të gjithë personat që punojnë në ndërmarrje përfshirë pronarët, të punësuarit me pagesë si dhe pjesëtarët e familjes të papaguar.

Shitjet neto përfshijnë shumat e faturuara për të gjithë aktivitetin e kryer nga njësia që vrojtohet për periudhën referuese dhe kjo korrespondon me vlerën e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tretëve, duke përjashtuar taksën mbi vlerën e shtuar.Ky variabël mund të gjendet në botimet e tjera me termat: shifra e afarizmit ose xhiro.